

GOBIERNO DI ARUBA

Minister di Finanzas,
Asuntonan Economico y Cultura

L.G.Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900
Fax. (297) 5838778
Email: bureau.minfec@gobierno.a

Aan: het College Aruba financieel toezicht
t.a.v. dhr. Prof. dr. R.H.J.M. Gradus
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba

Uw kenmerk: Cft 201900004

Ons kenmerk: MinFEC-19/3598

24 januari 2019

Betreft: Reactie op het advies van CAft aangaande de vastgestelde B2019

Op 14 januari jl. is het advies van CAft aangaande de vastgestelde B2019 ontvangen. In lijn met art. 11, lid 4 van LAft volgt hierna de reactie van Land over in hoeverre rekening is gehouden met de aanbevelingen van uw College v.w.b. B2019.

Allereerst, dient vermeld te worden dat Land tevreden is met het feit dat B2019 tijdig is vastgesteld. Inspanning loont dus. Daarnaast is Land ook tevreden met het oordeel van uw College dat in lijn met het protocol d.d. 22 november 2018 en de daar uitvloeiende nieuwe normen voor art. 14, lid 2 LAft, dat Land met het in B2019 gepresenteerde financieringssaldo voor de collectieve sector (0.0% bbp) al voldoet aan de tekortnorm van 2019 (0.5%). Door (meerjarig) te blijven voldoen aan de nieuwe normen blijft Land het pad naar duurzame overheidsfinanciën belopen. Uiteraard herbevestiging en vaststelling hiervan zal plaats vinden aan de hand van de resultaten van de uitvoeringsrapportages in het dienstjaar 2019, en jaarrekening 2019.

Alvorens te reageren op in hoeverre het Land rekening heeft gehouden met de aanbevelingen van CAft aangaande B2019, wil ondergetekende eerst de behoefte van CAft om aanvullende informatie adresseren.

Aanvullende informatieverzoek CAft

Het CAft concludeert dat de vastgestelde B2019 in onvoldoende mate controleerbaar is, en dat de toelichting op de begroting daartoe onvoldoende informatie biedt. Aan de hand van de uitvoeringsrapportages van het Land (die 4 keer per jaar uitgebracht worden) en de jaarrekeningen heeft CAft tot nu toe het realiteitsgehalte van de begrotingen van het Land kunnen controleren. Daarbij heeft CAft inclusief de gelegenheid om opnieuw te adviseren. Bovendien vindt zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau op reguliere basis overleggen plaats, waarbij informatie wordt voorzien. Het Land deelt uw conclusie niet dat B2019 qua realiteitsgehalte niet te controleren valt.

Opvolging aan aanbevelingen CAft in vastgestelde B2019

Uw College heeft een aantal aanbevelingen gedaan in het kader van B2019 (inclusief OB2019), waarmee Land rekening heeft gehouden. Hierna volgt in hoeverre Land Aruba uw aanbeveling door heeft laten werken in B2019:

1. Voeg de meerjarig begroting toe.

Opvolging door Land: Land Aruba heeft de meerjarenramingen toegevoegd aan de begroting. Land waardeert uw suggestie om voortaan een detail toelichting bij te voegen aan de meerjarenramingen. Dit zal het informatiegehalte voor met name de Staten verhogen. Hieraan zal gewerkt worden, om voortaan een toelichting bij te voegen.

2. Actualiseer de begroting op basis van de meest recente belastingprognoses in het bijzonder v.w.b. de winstbelasting.

Opvolging door Land: CAft beaamt zelf in het advies op de vastgestelde B2019 op pagina 5 onderdeel Toelichting exploitatiemiddelen, dat Land Aruba hieraan heeft voldaan.

3. Geef een nadere toelichting op de centrale investeringspost en op het interim begrotingsfonds SCP.

Opvolging door Land: Dit verzoek van CAft heeft te maken met de informatiebehoefte om te weten waar precies de middelen aan besteedt zullen worden. In de Memorie van Toelichting behorend bij de Landsverordening tot Instelling van een tijdelijke Begrotingsfonds Sociaal Crisisplan (AB 2018 no. 84) is hierover uitvoerig uitleg gegeven. Het mag duidelijk zijn dat LAft en het protocol gericht zijn op Landsbegrotingen. De financiële voeding van het begrotingsfonds is opgenomen in de begroting van Land en over deze voeding wordt in de uitvoeringsrapportages per kwartaal gerapporteerd. Voorts is het secretariaat CAft voorzien van AB 2018, no.84, inclusief de memorie van toelichting en bijbehorende bijlagen, waarin de instelling en begroting van het Interim Begrotingsfonds Sociaal Crisisplan zijn geregeld. De memorie van toelichting is van gedetailleerde toelichting voorzien over wettelijke en procedurele inkadering, het plan van aanpak sociale crisis en bijbehorende raming per project, per spoor. Om transparantie over de implementatie van het SCP te bevorderen, voorziet artikel 5 van het IBF SCP in voortgangsrapportages per kwartaal. Gelet op het voorgaande kan ik de mening van het CAft op dit punt niet delen.

CAft beaamt ook dat v.w.b. de centrale investeringspost voldaan is aan de verzochte nadere toelichting door het Land.

4. Komt tot een dividendbeleid dat moet bereiken dat dividend voor de aandeelhouder beschikbaar komt, gebaseerd op een duurzaam en efficiënte bedrijfsvoering van de entiteiten.

Opvolging door Land: Land is bewust van het feit dat uw College bijzonder aandacht verleend aan het dividendbeleid in verband met uw ervaringen met onze buurteilanden. In het specifiek geval van Aruba is er geen sprake van een prangende risico op dit gebied. Er is juist gekozen om deze entiteiten te verzelfstandigen en de ruimte te geven om zonder overheidsbemoeienis te opereren. Het vigerende beleid

luit dat de aandeelhouder (lees hier: Land) in beginsel een dividenduitkering mag verwachten gelijk aan 5% van het eigen vermogen van de deelneming. Een rendementsrichtlijn dient dus als startpunt. Evenwel wordt de omvang van het uiteindelijk daadwerkelijk uit te keren dividend niet door Land, maar door de Raad van Commissarissen van de respectievelijke deelnemingen bepaald. Het moge duidelijk zijn, dat als aandeelhouder het Land uiteraard een grote(re) omvang aan dividenduitkering zou wensen, maar dat de continuïteit van de entiteit onder geen beding in het geding mag komen.

5. Het CAft verzoekt om een formele vaststelling van de collectieve sector voor 2019 en 2020.

Opvolging door Land: Land heeft al de nodige stappen ondernomen voor de formalisering hiervan. Zoals u per brief van 17 januari 2019 werd geïnformeerd is het verzoek tot vaststelling van de collectieve sector voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Momenteel is het Land in afwachting van de reactie van voornoemd minister.

6. Voor de toetsing van de norm op de collectieve sector dient CAft over de begrotingen van alle entiteiten van de collectieve sector te beschikken.

Opvolging door Land: Indien het Land over deze begrotingen beschikt, worden deze met uw College d.t.k.v. uw secretariaat gedeeld, zoals al het geval is.

7. Het CAft acht de toelichtingen op met name de belastingramingen te beperkt om een onderbouwd oordeel te geven over de realiseerbaarheid van deze ramingen.

Opvolging door Land: Hierbij dient opgemerkt te worden dat de realiseerbaarheid pas gepeild kan worden bij de resultaten van de uitvoeringsrapportages, en uiteindelijk bevestigd wordt middels een jaarrekening.

8. Verlaging van de personeelslasten.

Opvolging door Land: Uw College beaamt al in het uitgebrachte advies inzake B2019 dat Land voldaan heeft aan de door het protocol voorgeschreven daling van de personeelskosten.

9. Conform CAft kan het realiteitsgehalte van de meerjarenramingen onvoldoende vastgesteld worden.

Opvolging door Land: Land zal voortaan een detail toelichting samen met de meerjarenraming uitbrengen m.n. ter versterking van de informatiewaarde voor de Staten.

Voor wat betreft de verzochte nadere toelichting van het CAft kan vermeld worden dat de stijgende kosten van de PPP's in de meerjarenraming verwerkt zijn, alsmede de verschuiving van directe naar indirecte belastingen conform de fiscale hervorming. De fiscale hervorming vloeit voort uit het IMF-rapport. Momenteel is de Belastingdienst en Douane bezig met het operationaliseren van de verschillende fasen. D.w.z. dat bij de uitwerking ervan, pas dan de achterliggende wetten en onderbouwende overzichten met uw College gedeeld kunnen worden. V.w.b. fase 1 is de nodige documentatie en wetten reeds met het CAft gedeeld.

Ter beantwoording van uw vragen inzake de meerjarenramingen, kan het volgende vermeld worden. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de jaarlijkse toename van de beschikbaarheidsvergoedingen (inclusief de daarbij horende indexerings) van de grote PPP-projecten (Green Corridor, HOH en Watty Vos Boulevard) die vermeld worden op kostenpost "Bijdragen & Verrekeningen". Niet alleen deze kosten aangaande PPP zitten verwerkt in de hiervoor genoemde kostenpost, maar ook de bijdrage aan IBF SCP. De verlaging die uw College in deze post heeft waargenomen van circa AFL 10 miljoen heeft te maken met de opheffing van het IBF SCP.

Daarnaast de bespeurde verschuiving van directe naar indirecte belastingen is een uitwerking van aanbevelingen voortvloeiend uit het IMF-rapport. In onderstaand overzicht is de toename te zien in B2019 t.o.v. B2018 bij een aantal middelen:

Beschrijving	Begroting 2018	Begroting 2019	Toename
8211 Invoerrechten	180,000,000	199,660,000	19,660,000
8212 Accijns gedestilleerd	25,200,000	35,600,000	10,400,000
8213 Accijns sigaretten	12,100,000	14,100,000	2,000,000
8214 Accijns bier	31,100,000	33,600,000	2,500,000
8215 Accijns minerale oliën	74,250,000	74,250,000	0
8219 Dienstverlening IUD	2,775,000	2,825,000	50,000
Totaal	325,425,000	360,035,000	34,610,000

Bron: Douane

Invoerrechten:

De toename invoerrechten met AFL 19.7 miljoen betreft de verhoging van de indirecte belasting op water met toegevoegde suiker, per 1 juli 2019. De bedoeling is om de invoerrechten op water met toegevoegde suiker af te schaffen en te vervangen door accijns op water met toegevoegde suiker.

Accijns gedestilleerd

Per 1 januari 2019 bedraagt de accijns op gedistilleerd Afl. 2.653/hl i.p.v. het vroegere Afl. 1.844, een toename van 44%. In 2017 bedroeg het aantal liter gedistilleerd waarop accijns werd betaald 1mio liter en de geïnde accijns Afl. 23 miljoen. Een toename van 44% op Afl. 23 miljoen is Afl. 10 miljoen.

Accijns sigaretten

Het tarief van de invoerrechten op tabak (rooktabak, pijptabak, waterpijptabak) is gewijzigd van 57% van de waarde naar Afl. 211,5/kg. Dit levert een extra ontvangst aan accijns op van Afl. 2 miljoen.

Accijns bier

Dit betreft accijns op bier en wijn. De accijns op stoutbier ad Afl. 353/hl werd in het verleden nooit geheven. Vanaf 1 januari 2019 wordt deze accijns op stoutbier geheven en geïnd. Aruba produceert zelf stoutbier (Hopi Stout). Dit levert een extra ontvangst

van accijnzen op van Afl. 0.65 miljoen. De Invoerrechten op wijn zijn gelijk getrokken aan de accijns op bier: van Afl. 400/hl naar Afl. 433/hl, dit levert een extra ontvangst accijnzen op van Afl. 0,8 miljoen.

10. Pas na vaststelling van de collectieve sector 2019-2020 kan CAft feitelijk toetsen of de gehele collectieve sector in 2019 aan de wettelijke norm voldoet.

Opvolging door Land: CAft heeft in het advies op B2019 al aangegeven dat aan de norm wordt voldaan v.w.b. 2019. Deze opmerking uwerzijds staat haaks daarop tegen in. Daarnaast heeft Land op pagina's 6 en 7 resp. 11 en 12 in de memorie van toelichting behorende bij haar begroting aangegeven wat de collectieve sector inhoudt, dit is vooruitlopend op de formalisering. Deze aanpak is eerder toegepast, zodat CAft ongedeed haar toezichtstaken kan blijven uitoefenen.

Mocht aan verdere toelichting behoefte bestaan over de inhoud van deze brief, dan wordt u verzocht dit door tussenkomst van mijn Directie Financiën te bewerkstelligen.

De minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur

cc De Staten van Aruba
 De Minister-President
 Directie Financiën